

# РЕШЕНИЕ

№ 7185

гр. София, 10.12.2020 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав**, в публично заседание на 14.10.2020 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Златка Илиева**

при участието на секретаря Илияна Янева и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **7442** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) и чл. 87 във вр. с чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Производството е образувано по жалба на Ф. Д., гражданка на Б. Ф., [дата на раждане], ЛНЧ: [ЕГН], лично и в качеството на законен представител на малолетното си дете Н. Д., гражданин на Б. Ф., [дата на раждане], ЛНЧ: [ЕГН], чрез адв. Д. Р., САК, със съдебен адрес: [населено място], [улица] „Б“, ет. 2, офис 226, срещу Решение № 1753 от 10.07.2020 г. на „за“ Председател на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на Република България, с което на чужденката и малолетното и дете е отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението, като незаконосъобразно, постановено в нарушение на материалния закон и в противоречие с административно-производствените правила. Подробни съображения в тази насока са релевираны в депозираната жалба.

В съдебно заседание жалбоподателката лично и в качеството си на законен представител на малолетното си дете, редовно уведомена се явява лично и с адв. Т., която поддържа депозираната жалба. От съда иска да уважи депозираната жалба, като отмени оспорения административен акт и върне преписката на административния орган със задължителни указания. Представя писмени доказателства – информация на

печатен носител за актуалната обстановка в Б. Ф., както и съдебна практика.

Ответникът – Председателят на Държавната агенция за бежанците при МС, в с.з. се представлява от юрк. Р., оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена като неоснователна, а решението да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена се представлява от прокурор Д., която излага становище за неоснователност на жалбата и в тази връзка моли съда да отхвърли същата, като потвърди оспорения административен акт.

Дирекция „Социално подпомагане – „К. село“, уведомена редовно, не изпраща представител. От същата е постъпил изготвен Социален доклад от дата 07.10.2020 г.

Административен съд - София град, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна с приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано с молба вх. № РД 09-1874 от 23.10.2019 г. на РПЦ-С., отдел ПМЗ - „кв. О. Купел“ до ДАБ-МС, подадена от жалбоподателката Ф. Д., [дата на раждане], ЛНЧ: [ЕГН], етническа принадлежност: мози, вероизповедание: мюсюлманка, семейно положение: неомъжена. Личните и данни са установени въз основа на национален паспорт, издаден от Б. Ф..

В хода на производството, с молба вх. № РД 09-202/29.01.2020 г. на РПЦ – С., Ф. Д. е поискала международна закрила в качеството и на майка и законен представител на малолетното и дете Н. Д., гражданин на Б. Ф., [дата на раждане] в [населено място], ЛНЧ: [ЕГН]. Неговата самоличност е установена въз основа на Удостоверение за раждане № [ЕГН], издадено в [населено място] на 31.12.2019 г. (л.68). Производството за предоставяне на международна закрила на малолетното дете е приобщено към административното производство на неговата майка и законен представител - Ф. Д..

Със Заповед № РВТ20-РД09-26/19.02.2020 г. на Кмет на Район „В.“, жалбоподателката е назначена за представител на малолетното си дете Н. Д. на основание чл. 25, ал. 2 от ЗУБ /л.43/.

Чужденката е получила копие от Указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включваща пояснения относно производството за предоставяне на международна закрила; относно последваща молба за международна закрила; относно връчване на решенията в превод на езика „Дари.“, в потвърждение на което на последната страница на екземпляра им на български език се е подписал лично. Съставена е Евродак дактилоскопна карта с референтен номер: BR112C1910230001 (л.85).

С писмо с рег. № М-15662/10.12.2019 г. на Директора на Специализирана дирекция „М“ – ДАНС, съгласно чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС е изразено становище, че специализираният орган не възразява да бъде предоставена закрила на лицето,

регистрирано в РПЦ – С. към ДАБ при МС с вх. № УП 19347/09.12.2019 г. като Ф. Д.. Писмото от ДАНС е получено непосредствено след провеждане интервюто с молителката, видно от поставения върху същото входящ номер на ДАБ при МС на Република България (л.69).

В хода на административното производство е установено, че Ф. Д. е напуснала легално Б. Ф. през 2011 г., с автобус за Г., където е останала за период от една година и половина, и след това легално, със самолет е заминала за М.. През месец май 2015 г., чужденката се е върнала за кратко в държавата си по произход, след което отново заминала за М.. От там легално, с българска виза е пристигнала в Република България на 18.07.2015 г.

За първи път Ф. Д. е поискала предоставяне на международна закрила от българските власти с молба вх. № 3538/30.11.2016 г. на РПЦ-С.. С Решение № 16980 от 10.11.2017 г. на Председателя на ДАБ при МС, на Ф. Д. е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут. Решение № 16980 от 10.11.2017 г. на Председателя на ДАБ при МС е оспорено по съдебен ред. С влязло в сила решение № 3183/15.05.2018 г. по административно дело № 14115/2017 г. по описа на АССГ, жалбата на Ф. Д. е отхвърлена.

В хода на първото административно производство, от страна на молителката, като причина, поради която същата моли за получаване на международна закрила от българските власти е семеен проблем, свързан с принудителен религиозен брак. Ф. Д. е заявила, че през 2004 г. е била омъжена насила за човек, който е упражнявал над нея физически и психически тормоз. От сключения религиозен брак, молителката има две деца – момиче на 14 г. и момче на 12 г., които живеят при баща си в Б. Ф.. През 2011 г., заради тормоза, който изтърпявала и липсата на подкрепа от родителите си, молителката решила да напусне страната си и да замине за Г.. В Г., Ф. Д., работила като домашна помощница при мароканско семейство, което след това я взело със себе си в М., а впоследствие в България.

Ф. Д. е подала последваща молба за закрила с рег. № УП 19347 от 27.09.2019 г. на РПЦ-С.. В нея, молителката е заявила, че изпитва основателен страх да се завърне в страната си по произход, поради уязвимата и ситуация на жертва на генитално обрязване и най-вече на жена в напреднала бременност, за която не съществува социален и семеен кръг в Б. Ф., където би могла да получи помощ и защита.

С Решение № 48-ОК от 04.10.2019 г., интервюиращ орган на ДАБ при МС е допуснал посочената молба до производство за предоставяне на международна закрила. В тази връзка от Ф. Д. е подадена молба вх. № РД 09-1874 от 23.10.2019 г. на РПЦ-С., отдел ПМЗ - „кв. О. Купел“ до ДАБ-МС във връзка, с която е издадено оспореното решение. Искането си за предоставяне на закрила молителката е мотивирала с невъзможност да се завърне в държавата си по произход поради опасения за здравето и живота на своето малолетно дете. Заявява, че тази опасност идва както от страна на нейния баща, който няма да приеме, че дъщеря му е родила дете от немюсюлманин и извън брак, така и от страна на мъжа, за когото родителите и я омъжили принудително, в рамките на техните традиционни и религиозни схващания. В подкрепа на твърденията

си, молителката разказва, че родителите и са получили много пари от избрания от тях съпруг и са игнорирали молбата и за помощ, когато е разкрила физическия и психическия тормоз, на който е била подложена в този насилствено сключен брак. Допълва, че детето и може да бъде убито от баща и, и заради парите, които е получил за нея, да я принуди да се върне при мъжа, от когото е избягала. Кандидатката заявява, че не може да получи закрила и помощ в държавата си по произход, защото властите не приемали религиозния брак като официален такъв и нямало закон, който да я защити.

Ф. Д. посочва, че в страната си по произход не е имала проблеми заради етническата или религиозната си принадлежност. Заявява, че не е била арестувана, съдена или осъждана, не е била член на политическа партия и не е имала проблеми с официалните власти.

В хода на административното производство е приета и обсъдена в решението на председателя на ДАБ при МС, справка вх. № МД-70/15.02.2020 г. относно актуалната обстановка в Б. Ф..

Със Становище Рег. № УП19347/21.04.2020 г. на младши експерт в РПЦ – С., ПМЗ – „О. Купел“ е предложено на председателя на ДАБ при МС да откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на Ф. Д. и малолетното и дете.

Видно от приложените към преписката писмени доказателства, по време на проведеното изслушване е присъствал социален работник, а именно лицето определено със Заповед № ЗД/Д-С-КС-019/12.02.2020 г., издадена от Директор на Дирекция „Социална подпомагане“ - К. село, Агенция „Социално подпомагане“. Преди издаване на Решение № 1753 от 10.07.2020 г. обаче, не е представен социален доклад относно малолетното дете. От административната преписка се установява, че на малолетното дете не е била осигурена правна помощ по смисъла на чл. 15, ал. 8 от Закон за закрила на детето. Жалбоподателката е заявила отказ от предоставяне на такава.

С оспореното решение е отказано предоставяне на жалбоподателката статут на бежанец и хуманитарен статут по смисъла на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Решаващият орган е приел, че мотивите, обуславящи желанието на кандидата лично и в качеството му на законен представител на малолетното дете да получат статут не попада в предметния обхват на ЗУБ. Решаващият орган е приел, че общата обстановка в Б. Ф. сама по себе си не дава основание за страх от преследване по смисъла на причините, изброени в чл. 8, ал. 1 на ЗУБ. Според административния орган, не са налице обосновани твърдения за осъществено спрямо нея преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително и международни организации, като същите не могат да предоставят закрила срещу преследване. Приел е, че изложените факти по време на интервюто също не представляват основания за получаване на статут на бежанец на жалбоподателката и нейното малолетно дете.

Решаващият орган е счел също, че не са налице и предпоставките за представяне на

хуманитарен статут, тъй като жалбоподателката не е бил принудена да напусне Б. Ф. поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, нито като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне. Административният орган е приел, че в случая спрямо нея не е налице заплаха, поради наличие на ситуация на безогледно насилие в държавата и по произход. Приел е, че посочените лични мотиви на жалбоподателката не могат да бъдат оценени като хуманитарни с оглед предоставяне на статут по чл. 9, ал. 1 ЗУБ.

В обжалваното решение е обсъдена приложената справка за актуалната обстановка в Б. Ф., както и е съобразено тълкувателно решение на Съда на европейските общности по дело № С-465/2007 г.

При така установеното от фактическа страна, съдът стигна до следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена от надлежна страна, която е адресат на оспорения административен акт, с право и интерес от оспорването, в срока по чл. 87 от ЗУБ, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл. 168, ал. 1 от АПК), на основанията, посочени в чл. 146 АПК, съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ. От страна на административния орган е представена Заповед № РД05-392/30.06.2020 г., с която Председателят на ДАБ при МС делегира на Д. И. – Заместник-председател на ДАБ при МС, правомощията си по чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ, с изключение на правомощието да отнема международна закрила и по чл. 48, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ЗУБ (л.19).

При издаването на акта е спазена предвидената в закона писмена форма, не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и на материалния закон.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

С оспореното решение е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателката и на малолетното и дете - Н. Д., родено на 21.12.2019 г.

Съдът намира, че в хода на административното производство ответникът по оспорването не е положил усилия да защити интересите на детето, като не е осигурил спазване на императивните правила на закона в тази насока. Същият не е разгледал и бежанската история на малолетното дете.

В съответствие с нормите на Закон за закрила на детето /ЗЗДт/, Н. Д. е дете, тъй като не е навършил 18-годишна възраст. В хода на разглеждане на последващата молба за получаване на закрила, се установява, че на основание чл. 15, ал. 5 от ЗЗДт, до Дирекция „Социално подпомагане – „К. село““ е изпратено искане за изразяване на становище или представяне на социален доклад /л.48/. Видно е, обаче, че социален

работник е присъствал на проведеното интервю, но от негова страна не е изразено становище. Не е представен и социален доклад.

Правилата на чл. 15 от ЗЗДт са синхронизирани с чл. 22, ал. 1 от Конвенцията за правата на детето, който задължава Република България като страна по нея да вземе необходимите мерки, за да осигури на всяко дете, което иска да получи статут на бежанец или се счита бежанец в съответствие с приложимото международно и вътрешно право и процедури, независимо дали е придружено или не от своите родители или което и да е друго лице, подходяща закрила в ползването на правата му.

Това нарушение на чл.15, ал.6 ЗЗДетето следва да се квалифицира като съществено по смисъла на чл.146, т.3 АПК, тъй като е попречило да се изяснят надлежно всички данни относно децата с оглед охрана на интересите им като такива от висш порядък. Това е така и с оглед изтъкнатото от чуждата гражданка ново обстоятелство при подаване на последваща ѝ молба, което е настъпило след издаването на решението на председателя на ДАБ-МС в предходното производство по ЗУБ, както и след постановяването на съдебното решение по оспорването му. Ето защо становището на ответния интервюиращ орган на ДАБ - МС, че раждането на детето Н. Д. като обстоятелство, с което да се обоснове търсенето на международна закрила, е преклудирано от наличието на влязло в сила решение в предходно производство по ЗУБ е необосновано. Неправилно органът приема, че това новонастъпило обстоятелство не е относимо към признаването на статут, доколкото в процесната последваща молба рег. УП-19350/09.10.2018 г. по описа на ДАБ – МС е посочено, че новороденото дете се нуждае от грижите на майката, която обективно заедно с нейния съпруг съвместно отглеждат и възпитават останалите пет деца в семейството. Това обстоятелство се изтъква като причина от хуманитарен характер по чл.9, ал.8 ЗУБ за предоставяне на субсидиарна закрила, която привръзка е достатъчна да се приеме, че този нов факт е свързан с разглеждането на това дали тези кандидати отговарят на условията по Директива 2011/95/ЕС за предоставяне на международна закрила съгласно чл.40, параграф 2 от Директива 2013/32/ЕС.

В хода на административното производство не е обсъдено обстоятелството, че Н. Д. е роден в България, както и твърдението, че е с баща - християнин. През тази призма ответникът не е издирвал доказателства и не е изложил съображения относно рисковете за малолетното дете при евентуалното му връщане в Б. Ф., в контекста на традиционните и религиозни нагласи спрямо деца, родени извън наложената принудително и приета за официална семейна връзка, с родител с друга религиозна принадлежност. В оспореното решение не е даден отговор на въпроса съществува ли риск за съдбата на детето, ако неговата майка бъде заставена от роднините си да се върне при мъжа, за когото семейството ѝ я е омъжило насилствено. Още повече, че жалбоопдателката както при предходно разглеждане на молба за закрила, така и сега заявява факти за упражняван върху нея физически и психически тормоз от страна на мъжа, за когото е била заставена да се омъжи. В тази връзка съдът съобрази, че в приложената към административната преписка справка на Дирекция Миграция“ към ДАБ-МС с вх. МД-70/05.02.2020г липсва съществена информация за ситуацията на децата в страната и в частност на

такива родени извън брак или от родители –немюсюлмани.

В процесното Решение не е извършена преценка, съобразена с висшия интерес на детето, с неговата лична история и възможността за спокойно съществуване при евентуално връщане в страната на произход. Предвид възрастта на детето, тази преценка е следвало да бъде извършена и подробно мотивирана, още повече и при данните за конкретното място на произход (вж. и Решение № 3824 на ВАС от 12.03.2020г, по адм. дело № 8779/2019г.).

Принципът за осигуряване на най-добрия интерес на детето е установен с Конвенцията на ООН за правата на детето. Този принцип е от основополагащо значение за осигуряване на закрила и за защитата на правата на детето, като в българското законодателство понятието е дефинирано в § 1, т. 5 вр. т. 11 от ДР Закона за закрила на детето. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 6а ЗУБ, съгласно която при прилагането на закона първостепенно значение има най-добрият интерес на детето, която съдът намира за нарушена.

Съдът споделя напълно доводите на процесуалния представител на жалбоподателката, че преценката на ответника на заявените от последната нарушения на правата на жените в страната и на произход е необоснована и формалистична. Неправилно последният е игнорирал гениталното осакатяване на чужденката, тъй като е извършено отдавна и е сторено съобразно традициите на страната. Цитираното действие е признато от Европейския съд за правата на човека (ЕСПЧ) за акт на насилие, нарушаващ чл. 3 от Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ), забраняващ изтезанията, нечовешкото и унижително отношение (вж. Решение на ЕСПЧ от 08.03.2007г, по жалба № 23944/05; Решение на ЕСЧП от 20.09.2011г., по жалба № S969//Q). Същото, съобразно Насоките на Службата на Върховния Комисар на ООН за бежанци (ВКБООН) относно предоставянето на бежански статут, като акт на насилие и полова дискриминация, се квалифицира като основание за предоставяне на бежански статут по смисъла на Конвенцията.

На следващо място, извън вниманието на решаващият орган е останала личната бежанска история на Ф. Д. , свързана с данни за генитално осакатяване, принудителен брак и домашно насилие. Не са преценени и рисковете за същата при евентуалното ѝ връщане в Б. Ф., като жена, избягала от семейството си, и имаща в момента дете от друг мъж -християнин. Общозвестен факт е, че в държавите, изповядващи религията „Ислям“ , жена, родила дете от немюсюлманин, респективно променила религиозната си принадлежност или сключила брак с немюсюлманин, е подложена на преследвания от близките си, застрашаващи както нейния живот, така и този на детето.

Заявените лични обстоятелства на Ф. Д. като жертва на насилие, основано на пола, и уязвимата ситуация на малолетното ѝ дете, обосновават обсъждане и

на основанието по чл. 9, ал. 8 ЗУБ, което в процесното решение не е сторено.

Предвид изложеното, съдът намира, че оспореното решение е постановено при нарушаване на императивни правни норми, чието нарушаване от административния орган, настоящият съдебен състав квалифицира като съществено и като такова – отменително основание по чл. 146, т. 3 от АПК вр. чл. 91 от ЗУБ.

С оглед на това, че не е овластен да реши въпроса по същество, съгласно чл. 173, ал. 2 от АПК вр. чл. 91 от ЗУБ, делото като преписка следва се изпрати на ответника за ново разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила на Ф. Д., гражданка на Б. Ф., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], лично и в качеството на законен представител на малолетното си дете Н. Д., гражданин на Б. Ф., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН] и ново произнасяне по всички основания на търсената международна закрила, след актуализирана оценка на общата ситуация в държавата на произход, положението на жените , доколко приетите законови разпоредби се прилагат ефективно и адекватно, така че да има реално противодействие срещу насилствените и дискриминационни практики, при отдаване първостепенно значение на висшите интереси на детето, съгласно чл. 6а от ЗУБ вр. § 1, т. 5 от ДР на ЗЗДт. Необходимо е административният орган да уведоми компетентната дирекция „Социално подпомагане“ за образуването на административно производство, в което се засягат права и интереси на малолетни деца с оглед реално, а не формално участие на социален работник и изготвяне на социален доклад или становище.

Предвид липсата на претенции за присъждане на разноски и по аргумент от чл. 81 от ГПК, този въпрос не следва да се обсъжда.

Така мотивиран, Административен съд София – град, I-во отделение, 18-ти състав,

#### **РЕШИ :**

**ОТМЕНЯ** по жалба на Ф. Д., гражданка на Б. Ф., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], лично и в качеството на законен представител на малолетното си дете Н. Д., гражданин на Б. Ф., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], Решение № 1753 от 10.07.2020 г. на „за“ Председател на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на Република България, с което на чужденката и малолетното и дете е отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

**ВРЪЩА** административната преписка на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на Република България за ново разглеждане и произнасяне по молбата за международна закрила на Ф. Д., гражданка на Б. Ф., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], лично и в качеството на законен представител на малолетното си дете Н. Д., гражданин на Б. Ф., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], при спазване на задължителните указания по



тълкуването и прилагането на закона, дадени с мотивите на съдебното решение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховен административен съд на Република България.

**СЪДИЯ :**